

[Aksel Larsen.]

5 mill. kr. Altså indtil denne nye koncession blev udfærdiget, havde selskabet ret til at bruge til udbytteudbetaling af den såkaldte A-produktion eller — for at udtrykke det populært, men ikke helt korrekt — den rene sukkerproduktion, $2\frac{1}{4}$ mill. kr., men efter den nye koncession fik de lov til at bruge 5 mill. kr., og jeg vil da formode, at $2\frac{3}{4}$ mill. kr. yderligere til udbytte til sukkerfabrikkernes aktionærer må komme til på en eller anden måde at belaste sukkerprisen.

Dertil kommer noget andet, som ganske vist ikke er så særdeles nyt, for det er en halv snes år gammelt, nemlig spørgsmålet om B-virksomheden. Herom står der i den nye koncession, der er udfærdiget, og som gælder fra den 1. maj 1961 — jeg beder om tilladelse til et citat nu og senere —:

„A-virksomheden omfatter produktion og salg af sukker og melasse samt driften af de selskabet tilhørende skibe og funktionærboliger og selskabets hovedkontor. B-virksomheden omfatter selskabets øvrige virksomhed.“

Man er pludselig blevet så uhyre beskeden og fortæller ikke, hvad B-virksomheden egentlig består af; den omfatter bare den øvrige virksomhed.

Når man bliver stillet over for det, er det heldigt, at man har ordlyden af den løbende koncession fra 1. maj 1950. Der står det nemlig særdeles tydeligt, at B-produktionen, af hvilken selskabet har lov til at udbetale så meget udbytte, som det behøver selskabet, omfatter alle selskabets øvrige produktioner, herunder tørringsanlæg af enhver art, fremstilling af kulsur kalk i pulverform, pektin, kogemikroskoper, kalksaccharat og foderstoffer, driften af selskabets landejendomme og byejeendomme, bortset fra de ovennævnte, roefrøavl og roefrøforædling, udbytte af selskabets beholdning af værdipapirer samt sådanne nye produktioner, som måtte blive optaget og henført til B-produktionerne.

Denne B-produktion er en opfindelse af A/S De danske Sukkerfabrikker. I sin tid, omkring ved krigens slutning, var der ikke tale om, at sukkerfabrikkerne udbetalte mere i dividende, end de havde ret til i medfør af sukkerloven, nemlig 6 pct., men så fandt man på at udbetale først 7, derpå

8 og derpå 9 pct., idet man hævdede, at disse ekstra procenter havde man fra produktion, der ikke vedrørte sukkerproduktionen, og de vekslende handelsministre godkendte denne snilde måde at forøge dividendeudbetalingen på. Man nåede ikke længere, men så fik man koncessionen af 1. maj 1950 med denne skarpe sondring mellem A- og B-produktionen, en sondring, som jeg anser for aldeles urimelig. Jeg er af den opfattelse, at A/S De danske Sukkerfabrikker er ude af stand til at fremstille sukker af sukkerroer, hvis disse sukkerroer ikke bliver sået ved hjælp af roefrø. Jeg kan virkelig ikke indse, hvorfor avlen af roefrø, der er en betingelse for, at man overhovedet kan få sukkerroer, eller roefrøforædling skal høre til B-produktionen. Man er vel interesseret i at få de bedst mulige sukkerroer. De danske Sukkerfabrikker har landejendomme naturligvis, gårde, hvor man avler sukkerroer, også til forsøgsbrug og for at kontrollere, hvordan det i øvrigt går med sukkerroevlen. Men de undtages også fra A-produktionen, og udbyttet heraf kan man føre over til B-produktionen, og så kan man udbetale det i dividende. Det er efter min mening blevet til ret betydelige beløb. Man holder sig stadig væk til — man har i hvert fald hidtil gjort det — at man kun har lov til at give 5 pct. i udbytte af A-produktionen og 1 pct. af rationaliseringsgevinsten, i alt 6 pct. af den nominelt indbetalte aktiekapital. Men derudover er man efterhånden nået op på at tillægge 9 pct. fra B-produktionen, så at man er kommet op på 15 pct. i dividende. Det turde vist være evident for enhver, at den såkaldte A-produktion, altså forvandlingen af sukkerroer til sukker, må være hovedsagen i sukkerfabrikkernes virksomhed, men alligevel kan den kun give 5 eller 6 pct., medens B-produktionen kan give 9 pct. — til sammen 15 pct.

Vi har hørt noget om rationaliseringsgevinsten. Den deles mellem fabrikkerne og staten således, at en hel del går over til prisreguleringsfonden, medens en del bliver stående i sukkerfabrikkerne, i deres rationaliseringsfond; det må ikke udbetales i dividende, og derfor bliver det stående. Dette bevirker naturligvis, at sukkerfabrikkerne bliver mere værd, at aktierne bliver mere værd, hvis man tænker sig, at